

Розробка бізнес-стратегій сталого розвитку підприємств в умовах цифрових трансформації

Доповідач: д.е.н., проф.
В.о. зав. каф. ЕТ і ЕП
Олена КНЯЗЄВА,
E-mail : 7234275@gmail.com

Бізнес-стратегія сталого розвитку підприємства - це комплексний, довгостроковий план дій, який компанія розробляє та впроваджує з метою інтеграції принципів сталого розвитку у всі аспекти своєї діяльності.

Ключові характеристики та елементи такої стратегії::

Тривимірний підхід: Вона враховує не лише економічні показники (прибуток, рентабельність), але й екологічні (вплив на навколишнє середовище) та соціальні (вплив на суспільство) аспекти діяльності підприємства.

Інтеграція в основну діяльність: Сталий розвиток не розглядається як окремий напрямок, а стає невід'ємною частиною бізнес-моделі, операційних процесів, корпоративної культури та стратегічних цілей компанії.

Довгострокова орієнтація: Стратегія сталого розвитку спрямована на забезпечення довгострокової життєздатності та конкурентоспроможності підприємства, а не лише на отримання короткострокових вигод.

Залучення зацікавлених сторін: Вона передбачає активну взаємодію з усіма зацікавленими сторонами (клієнтами, працівниками, постачальниками, місцевими громадами, інвесторами) для врахування їхніх потреб та очікувань.

Вимірювання та звітність: Стратегія визначає чіткі цілі, показники та методи вимірювання прогресу у досягненні цілей сталого розвитку, а також передбачає регулярну звітність про результати.

Основні цілі та завдання бізнес-стратегії сталого розвитку:

Зменшення негативного впливу на навколишнє середовище

Забезпечення соціальної відповідальності

Підвищення економічної ефективності

Успішні кейси аграрних компаній в Україні, які активно впроваджують принципи сталого розвитку:

Кернел

- Зменшення впливу на навколишнє середовище (енергоефективність, скорочення викидів).
- Підтримка місцевих громад (соціальні проєкти, розвиток інфраструктури).
- Відповідальне ведення бізнесу (етичні стандарти, прозорість)

МХП (Миронівський хлібопродукт)

- Екологічна стійкість (управління відходами, збереження біорізноманіття).
- Соціальна відповідальність (безпека праці, розвиток персоналу).
- Якість та безпечність продукції (контроль на всіх етапах виробництва)

Astarta

- Екологічне землеробство (збереження родючості ґрунтів, зменшення використання хімікатів).
- Розвиток сільських територій (створення робочих місць, підтримка соціальної інфраструктури).
- Енергоефективність (використання відновлюваних джерел енергії)

Аналіз викликів і можливостей

Проблеми ресурсного виснаження та екологічного забруднення

Можливості цифрових технологій для контролю ресурсів, відходів, ланцюгів постачання

Ризики для підприємств, які ігнорують тренди циркулярності та цифровізації

Ігнорування трендів циркулярної економіки може створювати значні ризики для підприємств, які впливають як на їхню конкурентоспроможність, так і на довгострокову життєздатність.

Основні ризики, які варто враховувати:

**Ресурсні
ризики**

**Екологічні та
регуляторні
ризики**

**Репутаційні
ризики**

**Фінансові
ризики**

**Технологічна
відсталість**

**Стратегічні
ризики**

Можливі стратегії управління ризиками в глобальному бізнес-середовищі

правило одного відсотка

стратегія стоп-ліміт і тейк-профіт

диверсифікація та хеджування

стратегії виходу на зовнішній ринок

електронна стратегія власних досліджень

правило одного відсотка

визначення переваг

розрахунки імовірності процесу виграшу

визначення кумулятивної переваги

стратегія стоп-ліміт (SL) і
тейк-профіт (TP)

розрахунок часу входу на ринок

визначення цінових орієнтирів

оцінка ризику з використанням рівнів SL та TP

диверсифікація та хеджування

пропозиції зі страхування ризиків

розрахунки зниження ризику великих втрат

пропозиції з мінімізації фінансових ризиків

стратегії виходу на
зовнішній ринок

визначення ефективної зовнішньоекономічної діяльності

оцінка чинників ринку та ринкового потенціалу

електронна стратегія
власних досліджень

розробка сценаріїв

прогноз функціонування підприємств

аналіз проведеного прогнозу

Цифровізація – це впровадження цифрових технологій в усі сфери життя та взаємодії між людьми, підприємствами, державною тощо.

Цифрове землеробство є принципово новим підходом до розвитку агросфери як такої та управлінні нею, що базується на домінування цифрових технологічних рішень та управлінських технологій.

Основні проблеми впровадження цифрових сервісів та технологій в аграрній сфері

Нестача в українських аграріїв досвіду та фінансових ресурсів на інноваційне оновлення, придбання новітніх технічних засобів та програмного забезпечення. У більшості випадків лише великі підприємства (частка яких становить менше відсотка від загальної кількості суб'єктів підприємницької діяльності країни) мають ресурси для впровадження цифрових технологій. СПД, малі та середні підприємства у більшості не завжди мають фінансові ресурси для запровадження цифрових сервісів.

Частка аграрних підприємств, які використовують соціальні мережі та інші цифрові площадки для просування продукції, становить менше 2%.

Слабкий розвиток сервісів державного управління в сільській місцевості. На сьогодні взаємодію з органами державної влади за допомогою *on-line* сервісів здійснюють менше 5% населення в селах. Це скорочує можливості отримання вищезначених сервісів та гальмує низку процесів – від отримання пільгових кредитів до подання податкової звітності.

Можливості циркулярної економіки для аграрних підприємств України в контексті розробки бізнес-стратегій сталого розвитку в умовах цифрової трансформації:

1. Перетворення агровідходів у ресурси

2. Біоенергетика як енергетична незалежність

3. Створення багатофункціональних продуктових ланцюгів

4. Інтеграція цифрових технологій

5. Раціональне використання водних ресурсів

6. Соціальна складова сталості

7. Економічна стійкість в умовах війни

Ефект від запровадження бізнес-стратегій сталого розвитку на базі цифрових трансформації

Окрім економічного ефекту, запровадження цифрового землеробства має забезпечити підвищення рівня здоров'я нації завдяки контролю за рівнем насичення аграрної продукції хімікатами та добривами.

Значене скорочення рівня хімізації землеробства завдяки цифровим засобам контролю сприятиме зменшенню рівня забруднення ґрунтів та біосфери в цілому.

Розвинення цифрових технологій в аграрній сфері, яка, переважно, зосереджена у сільській місцевості, має сприяти зростанню привабливості працевлаштуванню в агросфері молоді, яка наразі зорієнтована на урбаністичні процеси.

Вирощування органічної продукції та підвищення конкурентоспроможності української аграрної сфери на світовому ринку.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!